

*Ενημερωτικό δελτίο για την αιγαιακή και
κυπριακή προϊστορία*

15 Νοεμβρίου 2010

No 16

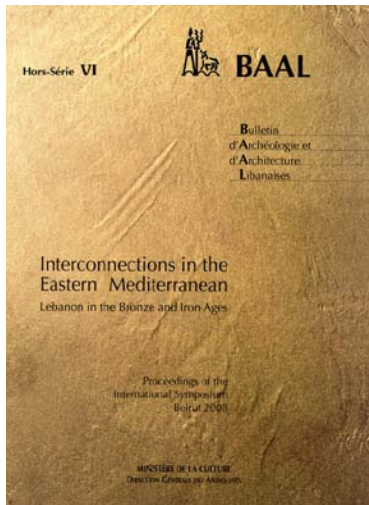
ΑΙΓΕΥΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΙΓΑΙΑΚΗΣ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑΣ

Περιεχόμενα

1. ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ.....	3
2. ΝΕΑ ΑΡΘΡΑ	12
3. ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ	18
4. ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ	19
5. ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΧΩΡΟΙ	19
6. ΝΕΑ ΤΟΥ ΑΙΓΕΑ	20
7. ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΘΕΜΑΤΑ.....	21

1. ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Αιγαιακή Βιβλιοθήκη: 2241

Interconnections in the Eastern Mediterranean. Lebanon in the Bronze and Iron Ages. Proceedings of the International Symposium Beirut 2008

Πόλη & έτος: Beirut 2009 (Οκτώβριος)

Εκδότης: Ministry of Culture of Lebanon

Σειρά: Bulletin d'Archéologie et d'Architecture Libanaises Hors-Série VI

Περιγραφή: Μαλακό εξώφυλλο, 560 σ., ασπρόμαυρες εικόνες, χάρτες, πίνακες, σχέδια, 28,5x21 εκ.

ISSN: 1683-0083

Τιμή: € 15

Περίληψη (στα αγγλικά)

The book publishes the Proceedings of the four day Symposium 'Interconnections in the Eastern Mediterranean during the Bronze Age (Early, Middle, Late) and the Iron Age' that was held in November 2008 in Beirut (Lebanon).

The aims of the Symposium were:

- 1) To initiate in Lebanon an International forum for Mediterranean archaeology.
- 2) To focus on regionalism between ancient Lebanon and the Mediterranean world during Bronze Age and Iron Age.
- 3) To give young Lebanese archaeologists as well as the general public the chance to meet with Lebanese and international specialists.

Περιεχόμενα

Forward [7]

PART I: EARLY BRONZE AGE

Jean-Paul Thalmann, 'The Early Bronze Age: Foreign relations in the light of recent excavations at Tell Arqa' [15-28].

Muntaha Saghieh-Beydoun, 'Byblos revisited' [29-36].

Stefania Mazzoni, 'Seals and jars: the evidence of the early interconnections in the Eastern Mediterranean' [37-56].

Gassia Artin, 'Échanges "commerciaux" et "culturels" au Levant durant le IVe millénaire à travers le "prisme" funéraire du site de Byblos' [57-68].

Corine Yazbeck, 'Chipped stone tools from the Bronze Age in Lebanon' [69-75].

Yasmine Makaroun Bou Assaf, 'L'urbanisation de Byblos dans son contexte régional au Bronze Ancien' [77-90].

Bertrand Lafont, 'D'Ur à Byblos: les relations entre la Mésopotamie et le Levant aux Ages du Bronze Ancien et Moyen. L'apport des textes' [91-106].

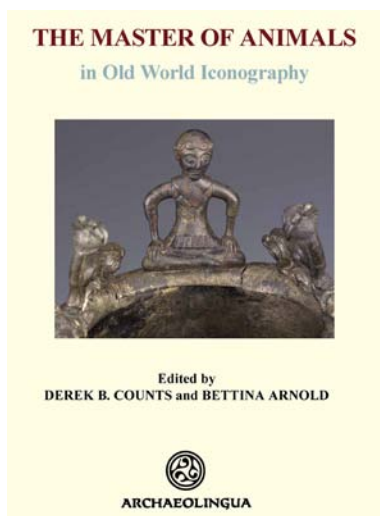
Hermann Genz, 'Tell Fadous-Kfarabida: Regional connections in the Early Bronze Age' [107-116].

Paolo Matthiae, 'Temples and Queens at Ebla. Recent Discoveries in a Syrian Metropolis between Mesopotamia, Egypt and the Levant' [117-139].

PART II: MIDDLE / LATE BRONZE AGE

Irene Forstner-Müller & Karin Kopetzky, 'Egypt and Lebanon: New evidence for cultural exchanges in

- the first half of the 2nd millennium B.C.’ [143-157].
- Lorenzo Nigro, ‘The eighteen century BC princes of Byblos and Ebla and the chronology of the Middle Bronze Age’ [159-175].
- Hélène Sader, ‘Palace architecture in Tell el-Burak-Lebanon: Some evidence for Egyptian-Mesopotamian-Levantine interconnections’ [177-185].
- Alexander MacGillivray, ‘Lebanon and Protopalatial Crete: Pottery, chronology and people’ [187-193].
- Frances Pinnock, ‘Open cults and temples in Syria and the Levant’ [195-207].
- Manfred Bietak, ‘Near Eastern sanctuaries in the eastern Nile Delta’ [209-228].
- Claude Doumet-Serhal, ‘Second millennium BC Levantine ceremonial feasts: Sidon a Case Study’ [229-244].
- Jean-Louis Huot, ‘Les influences mésopotamiennes et anatoliennes sur le Levant durant le Bronze Moyen’ [245-252].
- Leila Badre, ‘The religious architecture in the Bronze Age: Middle Bronze Beirut and Late Bronze Tell Kazel’ [253-270].
- Guillaume Gernez, ‘La place de l’armement levantin en Méditerranée orientale: influences, dynamiques et échanges au Bronze Ancien et Moyen (3300-1600 av. J.-C.)’ [271-284].
- Nicolle Hirschfeld, ‘The many ways between Late Bronze Age Aegeans and Levants’ [285-294].
- Hanan Charaf, ‘Arqa and its regional connections Redux’ [295-309].
- Marlies Heinz, ‘Imports - consumer goods, gifts or private property? The story behind the material evidence for external relations in Late Bronze Age *Kumidi* (Kamid el-Loz)’ [311-322].
- PART III: LATE BRONZE / IRON AGES
- Vassos Karageorghis, ‘Interconnections between Cyprus and Lebanon. From the Bronze Age to the end of the Archaic period’ [325-337].
- Nicolas Grimal, ‘Quelques réflexions sur la géopolitique du Levant au deuxième millénaire av. J.-C.’ [339-360].
- Nota Kourou, ‘The Aegean and the Levant in Early Iron Age: Recent developments’ [361-374].
- Annie Caubet, ‘L’art de l’ivoire au Levant durant la période du Bronze Récent’ [375-384].
- Pierre Bordreuil, ‘Remarques sur le vocabulaire cananéen de la région de Sidon et de Tyr à la fin de l’âge du Bronze’ [385-392].
- Honor Frost, ‘From Knossos to Gawasis: Stone anchors and symbolism’ [393-402].
- Francisco J. Núñez & Maria Eugenia Aubet, ‘Tyre al-Bass - Imported material / typology and results’ [403-417].
- Grace Homsy-Gottwalles, ‘Le commerce de Byblos à l’Age du Fer à la lumière du récit d’Ounamon et des données archéologiques’ [419-426].
- John Curtis, ‘Phoenicians on the Balawat Gates’ [427-438].
- Hartmut Matthäus, ‘Phoenician metal-work up to date. Phoenician metal bowls with figural decoration in the Eastern Mediterranean, Near and Middle East and North Africa’ [439-452].’
- Eric Gubel, ‘The Phoenician Temple at Tell Kazel (Şumur)’ [453-468].
- Christina Ioannou, ‘La présence du panthéon phénicien à Chypre’ [469-477].
- Gerta Maaß-Lindemann, ‘Phoenicians between East and West’ [479-488].
- Eleftheria Pappa, ‘Phoenicians in the West: Remarks on some western Phoenician ceramic assemblages from Atlantic Iberia’ [489-498].
- Francesca Onnis, ‘Levantine iconology: Was there a conscious figurative programme in the decoration of the “Phoenician” metal bowl?’ [499-514].
- Anne-Marie Maïla-Afeiche, ‘Exposition au musée National de Beyrouth. Échanges en Méditerranée orientale – Le Liban aux Ages du Bronze et du Fer’ [515-532].

The Master of Animals in Old World Iconography

Derek B. Counts & Bettina Arnold (επιμέλεια)

Πόλη & έτος: Budapest 2010

Εκδότης: Archaeolingua

Σειρά: Main Series 24

Περιγραφή: Μαλακό εξώφυλλο, 262 σ., με εικόνες

ISBN: 978 963 9911 14 7

Τιμή: € 56

Αιγαιακή Βιβλιοθήκη: -

Περίληψη (στα αγγλικά)

Old World iconography from the Upper Paleolithic to the Christian era consistently features symbolic representations of both female and male protagonists in conflict with, accompanied by or transmuted partly or completely into, animals. Adversarial relationships are made explicit through hunting and sacrifice scenes, including heraldic compositions featuring a central figure grasping beasts arrayed on either side, while more implicit expressions are manifested in zoomorphic attributes (horns, headdresses, skins, etc.) and composite or hybrid figures that blend animal and human elements into a single image. While the so-called Mistress of Animals has attracted significant scholarly attention, her male counterpart, the Master of Animals, so far has not been accorded a correspondingly comprehensive synthetic study. In an effort to fill this gap in scholarship, *The Master of Animals in Old World Iconography* assembles archaeological, iconographical, and literary evidence for the Master of Animals from a variety of cultural contexts and disparate chronological horizons throughout the Old World, with a particular focus on Europe and the Mediterranean basin as well as the Indus Valley and Eurasia. The volume does not seek to demonstrate relatedness between different manifestations of this figure, even though some are clearly ontologically and geographically linked, but rather to interpret the role of this iconographic construct within each cultural context. In doing so, *The Master of Animals in Old World Iconography* provides an important resource for scholars confronting similar symbolic paradigms across the Old World landscape that foregrounds comparative interpretation in diverse ritual and socio-political environments.

Περιεχόμενα

Acknowledgments [7]

Bettina Arnold-Derek & Derek B. Counts, 'Prolegomenon: The many masks of the Master of Animals' [9-24].

Sarah Costello, 'The Mesopotamian "Nude Hero": Context and interpretations' [25-36].

Jonathan Mark Kenoyer, 'Master of Animals and Animal Masters in the iconography of the Indus tradition' [37-58].

Billie Jean Collins, 'Animal mastery in Hittite art and texts' [59-74].

Janice L. Crowley, 'The Aegean Master of Animals: The evidence of the seals, signets and sealings' [75-92].

Anna Simandiraki-Grimshaw, 'Minoan animal-human hybridity' [93-106].

Louise A. Hitchcock, 'The big nowhere: A Master of Animals in the Throne Room at Knossos?' [107-118].

Susan Langdon, 'Where the wild things were: The Greek Master of Animals in ecological perspective' [119-134].

- Derek B. Counts, 'Divine symbols and royal aspirations: The Master of Animals in Iron Age Cypriote religion' [135-150].
- Mark Garrison, 'The Heroic encounter in the visual arts of ancient Iraq and Iran ca. 1000-500 BC' [151-174].
- Bryan K. Hanks, 'Agency, hybridity, and transmutation: Human-animal symbolism and mastery among early Eurasian Steppe societies' [175-192].
- Bettina Arnold, 'Beasts of the forest and beasts of the field: Animal sacrifice, hunting symbolism, and the Master of Animals in Pre-Roman Iron Age Europe' [193-210].
- Anthony Tuck, 'Mistress and master: The politics of iconography in Pre-Roman central Italy' [211-222].
- Martin Guggisberg, 'The Mistress of Animals, the Master of Animals: Two complementary or oppositional religious concepts in early Celtic art?' [223-236].
- Peter S. Wells, 'Meaning in motif and ornament: The face between the creatures in mid-first-millennium AD temperate Europe' [237-250].
- Index [251]
- List of Contributors [259]

Αιγαιακή Βιβλιοθήκη: 1990

Archaic State Interaction. The Eastern Mediterranean in the Bronze Age

William A. Parkinson & Michael L. Galaty (επιμέλεια)

Πόλη & έτος: Santa Fe, New Mexico 2010

Εκδότης: School for Advanced Research Press

Σειρά: -

Περιγραφή: Μαλακό εξώφυλλο, 336 σ., 24 εικόνες, 2 πίνακες, 22,8x15,2 εκ.

ISBN: 978-1-934691-20-5

Τιμή: € 22 (\$ 30)

Περίληψη (στα αγγλικά)

In current archaeological research the failure to find common ground between world-systems theory believers and their counterparts has resulted in a stagnation of theoretical development in regards to modeling how early state societies interacted with their neighbors. This book is an attempt to redress these issues. By shifting the theoretical focus away from questions of state evolution to state interaction, the authors develop anthropological models for understanding how ancient states interacted with one another and with societies of different scales of economic and political organization. One of their goals has been to identify a theoretical middle ground that is neither dogmatic nor dismissive. The result is an innovative approach to modeling social interaction that will be helpful in exploring the relationship between social processes that occur at different geographic scales and over different temporal durations. The scholars who participated in the advanced seminar that resulted in this book used a particular geographic and temporal context as a case study for developing anthropological models of interaction that are cross-cultural in scope but still deal well with the idiosyncrasies of specific culture histories.

Περιεχόμενα

Contents [ix]

List of Figures and Tables [xi]

William A. Parkinson and Michael L. Galaty, 'Introduction: Interaction and ancient societies' [3-28].

Michael L. Galaty, William A. Parkinson, John F. Cherry, Eric H. Cline, P. Nick Kardulias, Robert Schon, Susan Sherratt, Helena Tomas & David Wengrow, 'Interaction amidst diversity: An introduction to the Eastern Mediterranean Bronze Age' [29-51].

P. Nick Kardulias, 'World-systems applications for understanding the Bronze Age in the Eastern Mediterranean' [53-80].

Susan Sherratt, 'The Aegean and the wider world: Some thoughts on a World-Systems perspective' [81-106].

John F. Cherry, 'Sorting out Crete's Prepalatial off-island interactions' [107-140].

David Wengrow, 'The voyages of Europa: Ritual and trade in the Eastern Mediterranean circa 2300-1850 BC' [141-160].

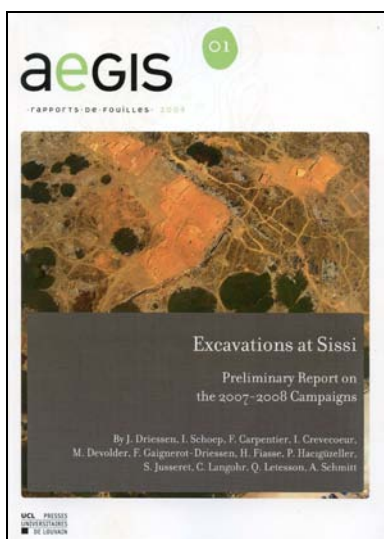
Eric H. Cline, 'Bronze Age interactions between the Aegean and the Eastern Mediterranean revisited: mainstream, periphery, or margin?' [161-180].

Helena Tomas, 'The world beyond the northern margin: The Bronze Age Aegean and the East Adriatic coast' [181-212].

Robert Schon, 'Think locally, act globally: Mycenaean elites and the Late Bronze Age World-System' [213-236].

References [237]

Index [309]

Αιγαιακή Βιβλιοθήκη: 1992

Excavations at Sissi. Preliminary Report on the 2007-2008 Campaigns

J. Driessen, I. Schoep, F. Carpentier, I. Crevecoeur, M. Devolder, F. Gaignerot-Driessen, H. Fiasse, P. Hacigüzzeller, S. Jusseret, C. Langohr, Q. Letesson & A. Schmitt

Πόλη & έτος: Louvain-la-Neuve 2009 (Ιανουάριος)

Εκδότης: Presses universitaires de Louvain

Σειρά: AEGIS

Περιγραφή: Μαλακό εξώφυλλο, 192 σ., έγχρωμες και ασπρόμαυρες εικόνες, πίνακες, χάρτες, 29,4x21 εκ.

ISBN: 978-2-87463-164-1

Τιμή: € 39

Περίληψη (στα αγγλικά)

During 2007 and 2008, the Belgian School at Athens undertook its first ever excavation on Crete, at the Minoan site of Sissi on the north coast of the island. Located at a few kilometres from the palatial site of Malia, the Sissi settlement presents a unique test case to examine the relationship between a palace site and its hinterland during the Bronze Age (2600-1250 BC). This volume gives some preliminary results of the two first excavation campaigns as well as an introduction on earlier explorations at Sissi, a report on the topography and some of the techniques used during the work. There is also a report on the Late Minoan pottery. The excavations were carried out by the Université catholique de Louvain under direction of prof. Jan Driessen in collaboration with a team of the Katholieke Universiteit Leuven under direction of prof. Ilse Schoep.

Περιεχόμενα

1. Excavations on the Kephali at Sissi. Introduction (Jan Driessen) [19]
 1. Location and interest of the site [20]
 2. Earlier explorations [23]
 3. The 2007-2008 campaigns [25]
 4. Some preliminary results of the 2007-2008 campaigns [33]
 5. References [36]
2. Topographical survey and GIS applications (Piraye Hacigüzeller)
 1. Topographical survey [37]
 2. GIS applications [41]
 3. References [44]
3. The excavation of the cemetery (Zone 1) (Ilse Schoep)
 1. The House Tombs at Sissi [45]
 2. Description of burial compartments [47]
 3. Conclusions [55]
 4. References [55]
4. Etude archéo-anthropologique de la nécropole (Zone 1) (Isabelle Crevecoeur & Aurore Schmitt)
 1. Introduction: l'anthropologie de terrain [57]
 2. Structure 1.6 (Campagne 2007) [59]
 3. Structures 1.7-1.8 [61]
 4. La chambre funéraire 1.2 [71]
 5. La structure 1.9-1.10 [77]
 6. Structure 1.11-1.12 [86]
 7. Caractérisation morphométrique [88]
 8. Références [93]
5. The excavation of Zone 2 (Frank Carpentier)
 1. Introduction [95]
 2. Building BA, Room 2.5 ('Davaras Building') [96]
 3. Building BA, Space 2.1 [99]
 4. Building BA, Spaces 2.2, 2.3 and 2.4 [102]
 5. Building BB [106]
 6. Building BC [107]
 7. Conclusion [108]
 8. References [111]
6. Le bâtiment du sommet de la colline (Florence Gaignerot-Driessen & Quentin Letesson)
 1. Introduction [113]
 2. La fouille de la Zone 3 [115]
 3. La fouille de la Zone 4 [129]
7. The excavation of Zone 5 (Maud Devolder)
 1. The south area of Zone 5 [140]
 2. Zone 5: Building E [143]
 3. References [155]
8. The Excavation of Zone 6 (Simon Jusseret)
 1. Trench BK/BL 90/91 [157]
 2. Trench extension BK/BL/BM 89/90/91 [159]
 3. Conclusions [161]
 4. References [161]
9. A preliminary report on the Late Minoan pottery (Charlotte Langohr)
 1. The Neopalatial pottery [163]
 2. The Final Palatial and Post-palatial pottery [169]
 3. References [177]
10. La base de données SarPedon (Hubert Fiasse) [179]
11. The use of a virtual tour during excavation (Thibaut Gomrée & Lina Manousogiannaki-Gomrée)
 1. The method [187]
 2. Taking the pictures [187]
 3. The procedure [188]
 4. The interest of virtual tours [191]
 5. References [192]

Aegean Library: -

Die Synchronisierung der nördlichen Levante und Kilikiens mit der ägäischen Spätbronzezeit

Tobias Mühlenbruch

Πόλη & έτος: Wien 2009

Εκδότης: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften

Σειρά: Denkschriften der Gesamtakademie Band LV / Contributions to the Chronology of the Eastern Mediterranean Volume XIX

Περιγραφή: Μαλακό εξώφυλλο, 180 σ., πίνακες, 18 ασπρόμαυρες εικόνες, 30,5x23,5 εκ.

ISBN: 978-3-7001-6552-1

Τιμή: € 63,20

Περίληψη (στα αγγλικά)

For several decades we know quite a lot of sites in the northern Levant which yield Aegean finds, especially Mycenaean pottery and figurines. This study contains a catalogue of Mycenaean pottery, imported as well as locally made, found in Syria, the Lebanon and Cilicia in undisturbed contexts. These are of particular importance for the synchronization with sites in Southern Greece. There, the typology of the Mycenaean pottery is ensured by several settlement sequences.

In a first step the contexts of each site are described and specified. Second, there is a list of the finds found in these contexts and a detailed description and dating of the sherds and vessels by using the present-day standards. For each of the 25 sites a historical summary is given.

Besides the dating, another potential of the Mycenaean pottery could be exploited, concerning the question of their 'value' and 'meaning' by studying their contexts. Unfortunately, only a few sites offered the possibility to investigate the contexts of the Mycenaean vessels as well as the contexts of the local and the imported Cypriot pottery. By dealing with imported objects, also the trade networks in the Eastern Mediterranean in the course of the Late Bronze Age had to be studied.

Περιεχόμενα

Bibliographisches Abkürzungsverzeichnis [7]

Vorwort des Herausgebers [9]

Vorwort [11]

1. Einleitung [13]

2. Forschungsgeschichte [15]

3. Quellenlage [19]

4. Methode [21]

5. Vergleichende Stratigraphie [25]

Soli Höyük [25]

Kilise Tepe [25]

Mersin [27]

Sirkeli Höyük (Lawazantiya?) [28]

Kinet Höyük [28]

Tell Djinderis/Gindaros [28]

Tell Tayinat [28]

Tell Atchana (Alalach) [29]

Tell Afis [32]

Ras Shamra (Ugarit) [39]

Ras Ibn Hanı [50]

Tell Tweini (Gibala) [55]

Tell Sūkās (Shuksi) [55]

Tell Darūk (Usnu?) [56]

Arab al-Mulk (Paltos) [56]
Tell Kazel (Sumur?) [57]
Mišrife (Qaṭna) [67]
Tell Arqa (Irqata) [68]
Byblos (Gubla) [70]
Beirut (Biruta) [72]
Sidon (Siduna) [72]
Kāmid el-Lōz (Kumidi) [75]
Tell ʿs-Šalihiyeh [81]
Sarafand (Sarepta) [81]
Tyros (Surri) [87]

6. Zum „Handel“ zwischen Südgriechenland und der nördlichen Levante [89]

7. Zur spätbronzezeitlichen Bedeutung von Importen [109]

8. Zusammenfassung und historische Auswertung [151]

9. Stratigraphie comparée der aussagekräftigsten Fundorte der nördlichen Levante mit mykenischer Keramik [155]

Bibliographie [157]

Die geometrische Keramik von Kap Kolonna

Veronika Jarosch-Reinholdt

Πόλη & έτος: Wien 2009

Εκδότης: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften

Σειρά: Denkschriften der Gesamtakademie Band LVIII /

Contributions to the Chronology of the Eastern

Mediterranean Volume XXIV

Περιγραφή: Μαλακό εξώφυλλο, 319 σ., 76 ασπρόμαυροι πίνακες εικόνων, 47 σχέδια, 30,5x23,5 εκ.

ISBN: 978-3-7001-6548-4

Τιμή: € 96

Aegean Library: -

Περίληψη (στα αγγλικά)

The Protogeometric and Geometric pottery presented in this volume was mainly found on the Kolonna Hill, a cape protruding into the sea in front of the island of Aigina, bearing a settlement from Neolithic times onwards. The high quantities of Protogeometric pottery indicate that the acropolis of Cape Kolonna, which was abandoned during the Late Mycenaean times, was resettled in the 10th century B.C. It is apparent that the inhabitants of Aigina had close relations with Athens from the beginning, independent of their transmitted Doric descent, as the decorated ceramic fine wares have been almost exclusively imported from there. The shapes are typical of drinking and dining equipment, such as cups, drinking and mixing vessels, oinochoai and amphorae for the delivery and storage of wine. For more than two hundred years the people of Aigina had been using Attic vessels when celebrating their common drinking rituals, taking place under the patronage of local rulers and-or a phratry, which are very likely to be an early form of the cult of Apollon. From the middle of the 8th century B.C. onwards the Athenian monopoly was broken first of all by the increasing importance of the Corinthian ceramic products and later by Argive and Cycladic pottery. Additionally in the pottery of this time we can see a differentiation in society which did not exist before. Different social groups participated in the rituals, some less privileged but also a new aristocratic class which is evidenced by the refinement of dining customs.

Περιεχόμενα

Vorwort des Herausgebers [7]

Abgekürzt zitierte Literatur (Sigelschlüssel) [9]

Abkürzungen [10]

Danksagung [11]

A. Einleitung

A.1. Zur Fundsituation und Herkunft der Keramik [13]

A.2. Siedlung, Gräber und Heiligtum der frühen Eisenzeit auf Kap Kolonna [15]

B. Analyse des Keramikmaterials von Kap Kolonna

B.1. Klassifizierung und Datierung [19]

B.2. Übersicht der geometrischen Keramik von Ägina-Kolonna in absolut-chronologischen Daten [42]

C. Zusammenfassung der Ergebnisse der stilistisch-chronologischen Auswertung und kulturgeschichtliche Interpretation des äginetischen Keramikmaterials

C.1. Funktionelle Analyse der einzelnen Keramikgattungen [47]

C.2. Zuordnung des Keramikmaterials von Kap Kolonna an bestimmte Fundkomplexe [53]

C.3. Gastmahl und Opfer bei Homer [56]

C.4. Interpretation der Keramikkomplexe [57]

C.5. Siedlung und Gräber auf Kap Kolonna [60]

C.6. Siedlung und Kultplatz auf Kap Kolonna [66]

C.7. Bezüge zu Apollon. Religionsgeschichtliche Aspekte [72]

C.8. Hinweise auf die äginetische Gesellschaft und deren soziale Differenzierung anhand des früheisenzeitlichen Keramikmaterials [76]

D. Fundgruppen-Listen/Konkordanz zu den Katalognummern [83]

D.1. Liste der Keramik aus Grabbefunden der älteren Grabungen [84]

E. Konkordanz mit den Katalognummern bei Kraiker [85]

F. Katalog [87]

Beilagen [189]

Abbildungs- und Photonachweis [190]

Tafeln 1–76 [239]

Index [317]

2. ΝΕΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

2.1. 'Mycenaean Dimini in context: Investigating regional variability and socioeconomic complexities in Late Bronze Age Greece'

Panagiota A. Pantou

American Journal of Archaeology 114.3 (July 2010): 381-401.

Λέξεις κλειδιά: Dimini, Kastro, Pefkakia, Mycenaean settlements, Thessaly, Bay of Volos, Late Bronze Age, interpretation.

Αιγαιακή Βιβλιοθήκη: Dig. Pantou 2010.

Περίληψη (στα αγγλικά)

Recent excavations at the Mycenaean town of Dimini in the Bay of Volos in Thessaly have led to the interpretation of this site by its excavator as the regional "palatial" administrative center. This article discusses the available archaeological evidence from all three known Mycenaean settlements in the Bay of Volos (Dimini, Kastro and Pefkakia) and considers aspects of settlement pattern, architecture, artifact distribution, burial practices, and craft specialization in those settlements. In the analysis of the data, notions of different theoretical approaches are employed, such as heterarchy, power-sharing strategies, and factionalism, in addition to the traditional neo-evolutionary approach. The varied analytical perspectives of these interpretative models allow for a more complete understanding of the political organization and social change in the Bay of Volos during the Late Bronze Age and can expose regional variability in the Mycenaean world. It is argued that, based on present data, there is not sufficient archaeological evidence to suggest a central place hierarchy in the Bay of Volos. Ideological, economic, and political power at both settlement and regional level was not concentrated in one source, as the conventional "palatial" model proposes, but was shared across different groups and sectors of society.

2.2. 'Swords and Swordsmanship in the Aegean Bronze Age'

Barry Molloy

American Journal of Archaeology 114.3 (July 2010): 403-428.

Λέξεις κλειδιά: sword, warfare, weapons, combat, warrior, experimental archaeology.

Αιγαιακή Βιβλιοθήκη: Dig. Molloy 2010.

Περίληψη (στα αγγλικά)

Warfare and combat are often considered to have played central roles in the characterization of elite identities and the social evolution of Aegean Bronze Age polities of Crete and the Greek mainland. Iconography and mortuary practice provide insights into how warrior identity and violence were materially celebrated. To understand better the systemic and reflexive impact of warfare on social structures, consideration of the technical aspects of combat practice is important. The actual weapons, particularly swords and spears, that warriors used to participate in wars survive in large quantities. Practical functions of these weapons can be determined with the help of metric and use-wear analysis and experimental archaeology; these efforts provide insights into the manner in which combat was conducted, a picture that is enhanced by iconographic, literary, and mortuary evidence. By focusing on swords and swordsmanship, this article seeks to use the material culture of war to illuminate the dynamic relationship between war and society in the Aegean Bronze Age.

2.3. 'A Return to the Dark Ages? Reply to Thornton *et al.* 2010'

Nissim Amzallag

American Journal of Archaeology 114.2 (April 2010): 317-329.

Λέξεις κλειδιά: metallurgy, synthetic theory, contacts.

Αιγαιακή Βιβλιοθήκη: Dig. Amzallag 2010.

Περίληψη (στα αγγλικά)

A synthetic theory pointing out the central importance of metallurgy in the emergence of Bronze Age civilizations was recently published in the *AJA* ('From Metallurgy to Bronze Age Civilizations: The Synthetic Theory' [2009] 497-519). In reaction, six well-known authors (Christopher Thornton, Jonathan Golden, David Killick, Vincent Pigott, Thilo Rehren, and Benjamin Roberts) have written a rebuttal devoted mainly to defending the current localizationist paradigm challenged by the synthetic theory. In this reply, the epistemological nature of localizationism and its position regarding scientific theories is considered first, then three critical points underlying the synthetic theory are discussed: (1) the external mode of crucible heating, (2) the incompatibility of crucible and furnace smelting, and (3) the prevalence of southern Canaan in the emergence of furnace metallurgy.

2.4. 'La raccolta del croco a Thera: un tipo particolare di iniziazione femminile?'

Lucia Alberti

Studi Micenei ed Egeo-Anatolici 51 (2009) [2010]: 37-69.

Λέξεις κλειδιά: Thera, Santorini, Akrotiri, frescoes, Aegean art.

Αιγαιακή Βιβλιοθήκη: -

Περίληψη (στα ιταλικά, από την εισαγωγή)

Gli affreschi rinvenuti nella Xesté 3 di Akrotiri e il loro possibile significato sono stati oggetto di numerosissimi ed autorevoli studi. In questa sede si intende proporre una ulteriore ipotesi, che nasce dall'analisi dell'iconografia e del contesto archeologico, con un riferimento specifico agli oggetti rinvenuti negli ambienti dell'edificio. In particolare, sarà preso considerazione il cosiddetto 'settore femminile' della Xesté 3.

2.5. 'Handmade burnished ware e ceramica grigia tornita in Egeo nella tarda età del bronzo: una messa a punto'

Marco Bettelli

Studi Micenei ed Egeo-Anatolici 51 (2009) [2010]: 95-121.

Λέξεις κλειδιά: Tiryns, Dimini, Chania, handmade pottery.

Αιγαιακή Βιβλιοθήκη: -

Περίληψη (στα ιταλικά, από την εισαγωγή)

La recente pubblicazione di significativi nuclei di ceramiche d'impasto realizzate a mano (HBW) - a volte associati a ceramiche 'grigie' tornite di tipo pseudominio - provenienti da alcuni importanti centri della Grecia micenea e della Creta tardo-minoica, apre nuovi scenari e spunti di riflessione per chi si occupa delle relazioni tra Egeo e Mediterraneo centrale nella tarda età del bronzo.

Gli scavi pluriennali a Tirinto in Argolide, Dimini in Tessaglia e Chania nella Creta nord-occidentale hanno portato alla luce numeroso vasellame pertinente alle citate classi ceramiche, anche se quantitativamente in misura non confrontabile tra i tre insediamenti. Certamente il nucleo più consistente è quello di Tirinto, grazie anche all'estensione dell'area indagata; nonostante ciò, lo stato di conservazione dei reperti dagli altri siti, spesso ricostruibili quasi per intero, consente un loro inquadramento tipologico piuttosto preciso. Inoltre la loro attestazione in contesti ben identificabili sul piano cronologico e funzionale

permette una serie di riflessioni molto importanti sia per la formulazione di ipotesi sul significato della presenza di queste ceramiche in ambito egeo, sia per la ricaduta che se ne ricava per lo studio di aspetti specifici dell'età del bronzo nel Mediterraneo centrale.

2.6. 'Four Cypro-Minoan inscriptions from Maroni-Vournes'

Gerald Cadogan, Jan Driessen & Silvia Ferrara

Studi Micenei ed Egeo-Anatolici 51 (2009) [2010]: 145-164.

Keywords: Cyprus, Maroni-Vournes, Cypro-Minoan script, inscription.

Αιγαιακή Βιβλιοθήκη: -

Περίληψη (στα αγγλικά, από την εισαγωγή)

The British School at Athens-University of Cincinnati excavations at Maroni-Vournes, on the eastern edge of the coastal plain of the Maroni river valley in southeast Cyprus, have yielded fragments of four clay vessels bearing signs that clearly belong to the Cypro-Minoan script of the Late Bronze Age. Since they bear more than two adjacent signs, they are defined as inscriptions and are published here ahead of the excavation report. Besides these, some 67 catalogued marks - single signs - on pottery (often added before firing) or stone, of Late Cypriot (LC) I-II date (c. 1650-1200 BC), have also been recorded and will be treated in a separate paper.

2.7. 'Pottery production and consumption in Early Iron Age Crete: the case of Thronos Kephala (ancient Sybrita)'

Anna Lucia D'Agata & Marie-Claude Boileau

Studi Micenei ed Egeo-Anatolici 51 (2009) [2010]: 165-222.

Λέξεις κλειδιά: Early Iron Age, Crete, ceramic petrography, Thronos Kephala, Sybrita, Geometric pottery, Dark Ages.

Αιγαιακή Βιβλιοθήκη: -

Περίληψη (στα αγγλικά, από την εισαγωγή)

Recent years have seen a marked increase in interest in the Early Iron Age of Crete, focusing on sites which flourished in the centuries of the so called Dark Ages through to the emergence of the city-states dating from the 8th century BC onwards. Excavations at Knossos, Eleutherna, Thronos Kephala, and Kavousi, and surveys at Vrokastro and elsewhere bear witness to this renewed interest. Still, our understanding of regionalism within Crete in this period remains poor, partly because ceramic studies of Early Iron Age material have mostly concentrated on the stylistic development of fine decorated wares from funerary contexts as an aid to chronological studies. Local developments of, and interactions between, sites and regions can be documented more precisely through the study of pottery technology, production and circulation with the application of analytical techniques.

Here we present the first detailed assessment of Early Iron Age pottery production and consumption from Thronos Kephala (ancient Sybrita). Using mainly ceramic petrography, it sets out to establish the compositional reference fabric groups for the local coarse, semi-fine and cooking pot productions, and to identify non-local fabrics. Results of the integrated petrography and typo-chronological data shed light on issues of clay paste technology, diachronic patterns of local production and consumption, provenance of non-local pottery and, more generally, on the relationship between Thronos Kephala and the other communities of west-central Crete. Greek-Italian excavations at the site of Thronos Kephala, generally identified with Minoan su-ki-ri-ta and the forerunner of the Classical *polis* of Sybrita, have uncovered a settlement which was continuously occupied from the 12th to the 7th century BC.

2.8. 'Patterns of exchange and mobility. The case of the Grey Ware in Middle and Late Minoan Crete'

Luca Girella

Studi Micenei ed Egeo-Anatolici 51 (2009) [2010]: 279-314.

Λέξεις κλειδιά: Crete, Middle Minoan period, Late Minoan period, Minoan pottery, exchange, mobility, Grey Ware, contacts, bucchero.

Αιγαιακή Βιβλιοθήκη: -

Περίληψη (στα αγγλικά, από την εισαγωγή)

New finds and important contributions have recently offered a fresh overview on wheel-made grey ware on Crete and have also provided an occasion for an update on pottery imported from outside Crete. As a result the list of Grey Ware in LM III contexts has been expanded, but mentions of such a ware in previous periods have been surprisingly neglected. The aim of this article is to re-examine the evidence of the Grey Ware on Crete, from the first appearance of Grey Minyan Ware to the later distribution of Grey Ware up to the LM IIIC period. As will be understandable from the following overview, most of the information comes from old excavations and publications, when both the identification and terminology of this ware were far from being neatly recognizable (i.e. the use of term *bucchero*). As a second aim of this contribution, drawing upon Grey Ware circulation, we shall inquire into patterns of mobility and exchange; in fact, as a 'foreign ware', the phenomenon of Grey Ware on Crete can be the ideal theatre for the exploration of pottery and human mobility.

For convenience's sake we shall distinguish four moments with distinct patterns of distribution: (1) the small scale world of the late Prepalatial period, when the unique Minyan bowl from Knossos - a MH I import - confirms the picture of the asymmetrical relationship between the Greek Mainland and Crete, which saw a large quantity of Minoan and Minoanizing pottery at coastal sites of southern and northeastern Peloponnese, but not the contrary. (2) A similar model is proposed here also for the Protopalatial period, when neither imports nor imitations were documented. (3) The Neopalatial period, when Grey Ware did remain a rare item and did not include any imports from Greek Mainland. Grey-burnished wheel-made vessels were exclusively produced in Minoan shapes and so far suggest a more internal circulation that seems to keep out the Greek Mainland. (4) The Mycenaean period, the sole period when evidence for Grey Ware increases dramatically, and Crete again participated in a more international circuit, in which both the Greek Mainland and western Mediterranean had active roles. Grey Ware examples from the cemeteries were usually closed shapes, miniaturized, and they might be interpreted as part of the Mycenaean funerary custom similarly attested in eastern Aegean. On the other hand, Grey Ware from the settlements was concentrated at Kommos and Khandia, and it showed elements of local production, besides, in the latter case, vague reminiscences of *pseudominyan* ware from southern Italy.

2.9. 'The Mycenaean settlements in the Sparta plain and the ancient traditions'

Richard Hope Simpson

Studi Micenei ed Egeo-Anatolici 51 (2009) [2010]: 315-335.

Λέξεις κλειδιά: Laconia, Mycenaean settlements, Sparta plain, ancient tradition.

Αιγαιακή Βιβλιοθήκη: -

Περίληψη (στα αγγλικά, από την εισαγωγή)

In this note I assess the main Mycenaean settlements discovered in and around the Sparta plain and also try to interpret the ancient testimonia related to them. It is both customary and correct to present the more definite (i.e. the archaeological) evidence first and *separately* in such cases, before any speculative attempts to assign ancient names to particular sites. For this reason my note is divided into two parts, the first confined to the (more objective) archaeological data, and the second consisting of arguments based on these data combined with indications derived from the ancient traditions. The interpretation of the

latter is by nature more subjective, involving more diverse and complex factors, especially the historical and topographical, in addition to deductions from the ancient material found at the sites.

2.10. 'Representations and interpretations of dance in the Aegean Bronze Age. Ritual dances in Cycladic and Minoan religions' (Παραστάσεις και ερμηνείες χορού στο Αιγαίο την Εποχή του Χαλκού. Τελετουργικοί χοροί στην κυκλαδική και μινωική θρησκεία)

Angeliki Liveri

Athenische Mitteilungen 123 (2008) [2009]: 1-38.

Λέξεις κλειδιά: Bronze Age, Cycladic civilisation, Minoan civilisation, religion, dance.

Αιγαιακή Βιβλιοθήκη: -

Περίληψη

Κατά τη διάρκεια της Εποχής του Χαλκού οι αιγαιακοί πολιτισμοί (κυκλαδικός, μινωικός) είχαν αναπτύξει τη μουσική και το χορό, που συνδέονταν με θρησκευτικές τελετουργίες. Υπάρχει ίσως μόνο μία κυκλαδική παράσταση χορού, η οποία απεικονίζεται σε μαρμάρινη πλάκα από τη Νάξο (ΠΚ II-III, π. 2700-2000 π.Χ.). Αργότερα, σε αντίθεση με τους κυκλαδίτες καλλιτέχνες, οι Μινωίτες απεικόνισαν χορευτικές σκηνές από ένα, δυο ή περισσότερα πρόσωπα σε διάφορα είδη τέχνης, π.χ. σε σφραγίδες, αποτυπώματα σφραγίδων, τοιχογραφίες, ειδώλια ή αγγεία. Υπάρχουν μινωικές χορευτικές παραστάσεις χρονολογημένες από τη Μεσομινωική μέχρι την Ύστερη Μινωική περίοδο (2000-1100 π.Χ.) που δείχνουν ποικιλία χορών. Χοροί επικλητικοί, Επιφάνειας και προσφοράς αποτελούσαν σημαντικό τμήμα ειδικών τελετουργιών για την Επιφάνεια της θεότητας. Με τη Θεοφάνεια συνδέονταν και τελετές μύησης οι οποίες περιελάμβαναν επίσης επικλητικούς ή εκστατικούς χορούς ή μιμητικά δρώμενα με αργές κινήσεις. Μερικές φορές φαίνεται ότι χορεύουν μεμονωμένες χορεύτριες-Αρχιέρειες. Άλλοτε πάλι λατρεύτρια προσφέρει χορό σε καθισμένη Θεά. Σε πολλά παραδείγματα απεικονίζονται λατρευτές χωρίς θεότητες συμμετέχοντας σε λιτανείες, γιορτές ή δημόσιες τελετές: σε μερικές περιπτώσεις ίσως χορεύουν. Ακόμη υπήρχαν στην Κρήτη κύκλιοι χοροί σχετικά με τον κύκλο της ζωής και του θανάτου. Στις μινωικές χορευτικές παραστάσεις απεικονίζονται συνήθως γυναίκες, οι οποίες είναι ντυμένες ή γυμνές από τη μέση και πάνω. Είναι δύσκολο να αναγνωριστούν συγκεκριμένοι χοροί. Πρέπει να εκτελούνταν σε διάφορες θέσεις λατρείας στην εξοχή, όπως κοντά σ'έναν βωμό, ένα δέντρο, ένα ιερό σπήλαιο, έναν κίονα ή ένα ιερό ή σε κτήρια (παλάτια, βίλες, άλλες ιερές οικίες), π.χ. στην Κνωσό, στα Μάλια, στη Φαιστό, στη Γόρτυνα, στον Κατσαμπά, στον Πρινιά και στις Αρχάνες. Κυκλικά χοροστάσια έχουν επίσης ανασκαφεί σε μερικές τοποθεσίες, π. χ. στην Κνωσό και στη Μεσαρά.

2.11. 'The Late Bronze Age Near Eastern cylinder seals from Thebes (Greece) and their historical implications' (Οι εισηγμένοι ανατολικοί σφραγιδοκύλινδροι της Ύστερης Εποχής του Χαλκού από την Θήβα (Βοιωτίας) και οι ιστορικές τους προεκτάσεις)

Konstantinos Koranias

Athenische Mitteilungen 123 (2008) [2009]: 39-96.

Λέξεις κλειδιά: Thebes, contacts, seal, Ahhiyawa, Hittite, Kassite.

Αιγαιακή Βιβλιοθήκη: -

Περίληψη

Το ετερογενές σύνολο εισηγμένων σφραγιδοκυλίνδρων από την Εγγύς Ανατολή, που ανακαλύφθηκε το 1963 σε ένα μυκηναϊκό ανακτορικό δωμάτιο στη Θήβα, αποτελεί έως σήμερα μοναδικό εύρημα στον χώρο του Αιγαίου. Πρόκειται για 7 παλαιοβαβυλωνιακούς, 12 κασιτικούς, 8 μιτανικούς, 4 κυπριακούς, 4 κυπρολεβαντινικούς, 3 μυκηναϊκούς, 1 χεττιτικό και έναν σφραγιδοκύλινδρο άγνωστης προέλευσης. Η τελική τους δημοσίευση από την Edith Porada (1981-1982) έλαβε χώρα περίπου πριν από ένα τέταρτο του αιώνα. Τα πολλά νέα παράλληλα και η δημοσίευση νέων μελετών καθιστούν αναγκαία την επανεξέταση αυτού του συνόλου. Στο παρόν άρθρο προτείνεται η χρονολόγηση στον 14ο αι. της κασιτικής ομάδας των

σφραγιδοκυλίνδρων από την Θήβα, που φαίνεται ότι αποτελούσε αρχικά τμήμα ενός διπλωματικού δώρου του Burna-Buriāš II προς τον ηγεμόνα μίας από τις μεγάλες δυνάμεις της λεγόμενης Εποχής της Αμάρνα. Εξετάζονται επίσης οι λόγοι και ο τρόπος της εισαγωγής των σφραγιδοκυλίνδρων στη Θήβα. Τέλος συζητάται διεξοδικά η σημασία αυτού του συνόλου για το ζήτημα του εντοπισμού του κέντρου της *Ahhiyawa*. Έπειτα από την εξέταση όλων των διαθέσιμων αρχαιολογικών δεδομένων προκύπτει ότι η Θήβα ήταν ένα όντως ισχυρό κέντρο που αποτελούσε το αντίπαλο δέος των Μυκηνών. Διαπιστώθηκε ότι οι όροι *Tanaja/Danaja* και *Ahhiyawa* συνδέονταν συνήθως (όχι όμως κατ' αποκλειστικότητα) με την Πελοπόννησο και την Κεντρική Ελλάδα αντίστοιχα.

2.12. 'Holztüren an mykenischen Kammergräbern' (Ξύλινες θύρες θαλαμωτών τάφων)

Ioannis Moschos

Athenische Mitteilungen 123 (2008) [2009]: 97-150.

Λέξεις κλειδιά: wood, chamber tomb, stonion, dry stone wall, Mycenaean architecture.

Αιγαιακή Βιβλιοθήκη: -

Περίληψη

Το σφράγισμα του στομίου των θαλαμωτών τάφων μετά από μια μυκηναϊκή κηδεία γινόταν ως επί το πλείστον με το χτίσιμο της ξερολιθιάς και σπανιότερα με τη χρήση μιας λίθινης θύρας. Η παραπάνω φράση μεγάλωσε γενιές αρχαιολόγων, ώστε όταν σκάβουμε έναν θαλαμωτό τάφο να είμαστε σίγουροι εκ των προτέρων για το τί περίπου θα συναντήσουμε στην είσοδο. Και όταν αποκαλύπτεται η ξερολιθιά ή η λίθινη θύρα, η παραπάνω πρόταση επιβεβαιώνεται για μια ακόμα φορά. Πρέπει, όμως, να είμαστε σίγουροι, ή μήπως υπάρχει και κάτι άλλο που παραβλέπουμε; Στο κείμενο που ακολουθεί παρουσιάζεται μια νέα πρόταση: Όταν κατά την ανασκαφή συναντούμε την ξερολιθιά, ή το στόμιο ενός τάφου, πρέπει οπωσδήποτε να αναρωτηθούμε εάν μπροστά από αυτά υπήρχε κάποτε μια ξύλινη θύρα. Εξετάζονται χαρακτηριστικές περιπτώσεις ύπαρξης ξύλινων θυρών σε μυκηναϊκούς τάφους και προσεγγίζονται οι διάφοροι τρόποι στήριξης της ξύλινης θύρας. Η παρουσία των ξύλινων θυρών συσχετίζεται με μυκηναϊκές εσχολογικές αντιλήψεις και συνδέεται με την καλή διάσωση των ξερολιθιών έως τις μέρες μας.

2.13. 'Die Keramik der ionischen Inseln zwischen stilistischer Abhängigkeit und regionaler Selbständigkeit in der Zeit der Dunklen Jahrhunderte' (Μορφολογική εξάρτηση και τοπική αυτοτέλεια της κεραμικής των Ιόνιων Νησιών την περίοδο των Σκοτεινών Αιώνων)

Maria Deoudi

Athenische Mitteilungen 123 (2008) [2009]: 151-175.

Λέξεις κλειδιά: Geometric period, Geometric pottery, Ionian islands, Dark Ages, economy, trade.

Αιγαιακή Βιβλιοθήκη: -

Περίληψη

Η οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη των Ιόνιων Νησιών ήταν πάντα στενά συνδεδεμένη με την Ηπειρωτική Ελλάδα. Στην Ύστερη Εποχή του Χαλκού και την Πρώιμη Γεωμετρική Εποχή κυρίως μεσσήνιοι έμποροι διοχέτευαν τα προϊόντα τους στην περιοχή και με αφετηρία την Κεφαλονιά κυριαρχούσαν στην αγορά των Ιόνιων Νησιών, τη Λευκάδα, τη Ζάκυνθο και την Ιθάκη. Η μελέτη μεγάλων ανασκαφικών συνόλων, κυρίως από τη Σπηλιά Λουίζου (Polis-cave) της Ιθάκης, αποκαλύπτει μία διαφορετική εικόνα της κεραμικής παραγωγής, η οποία δεν καθορίζεται μόνο από την εξάρτηση της από την Ηπειρωτική Ελλάδα, αλλά και από την επιδίωξη για τη δημιουργία μίας τοπικής πολιτισμικής διαλέκτου. Η αποδέσμευση από πελοποννησιακές επιδράσεις διαφαίνεται μέσου ενός ιδιαίτερου, «ιονικού» τρόπου διαχείρισης των εισαγόμενων προϊόντων, αλλά και με το άνοιγμα των νησιών αυτών προς άλλες περιοχές, όπως η Αιτωλία. Μεταξύ αυστηρής αντιγραφής και αποδοχή επιρροών από άλλες περιοχές και εργαστήρια διαμορφώνεται τελικά μία «ιονική» τεχνοτροπία στην κεραμική. Η ταχύτατη άνοδος της Αττικής και της Κορίνθου από το

τελευταίο τέταρτο του 8ου αι. π.Χ. και η ανάπτυξη της οικονομίας τους υποδήλωναν, ότι η τοπική αυτή αγορά θα έπρεπε γρήγορα να αντιμετωπίσει τη μαζική εισαγωγή νέων προϊόντων.

2.14. 'The provenance of some glass ingots from the Uluburun shipwreck'

C.M. Jackson & P.T. Nicholson

Journal of Archaeological Science 37.2 (February 2010): 295-301.

Λέξεις κλειδιά: Uluburun, Late Bronze Age, glass, ingots, Egypt, trace elements, trade, contacts, Anatolia.

Αιγαιακή Βιβλιοθήκη: Dig. Jackson & Nicholson 2010.

Περίληψη (στα αγγλικά)

The discovery of a Late Bronze Age trading vessel at Uluburun near Kaş off the Turkish coast offers exciting possibilities for our understanding of Bronze Age trade. On board the ship was a large consignment of glass ingots that were assumed to originate either from Mesopotamia or Egypt. This paper presents the results of major and trace elemental analyses of three deep blue and turquoise glass ingots from the Uluburun wreck, and for the first time securely demonstrates that their composition is consistent with an Egyptian origin. The compositional similarity of the glass ingots to glasses from the Mycenaean world suggests that Egypt was exporting to that region via trading ships such as that from Uluburun.

3. ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ

3.1. Alberti, L., 2010. Review of P.A. Mountjoy, *The Johann Wolfgang Goethe University Collections. The Mycenaean and the Minoan Pottery* (Wiesbaden 2008), *Studi Micenei ed Egeo-Anatolici* 51 (2009) [2010]: 348-350.

Αιγαιακή Βιβλιοθήκη: BR Alberti 2010.

3.2. D'Agata, A.L., 2010. Review of C. Paschalidis, *The LM III Cemetery at Tourloti, Siteia. The 'Xanthoudidis Master' and the Octopus Style in East Crete* (Oxford 2009), *Studi Micenei ed Egeo-Anatolici* 51 (2009) [2010]: 351-353.

Αιγαιακή Βιβλιοθήκη: BR D'Agata 2010.

3.3. Becker, M.J., 2010. Online review of A. Ingvarsson-Sundström, *Asine III: Supplementary Studies on the Swedish Investigations 1922-1930. Fasc. 2, Children Lost and Found: A Bioarchaeological Study of Middle Helladic Children in Asine with a Comparison to Lerna* (Stockholm 2008), *American Journal of Archaeology* 114.3 (July 2010).

[Πατήστε εδώ](#)

Αιγαιακή Βιβλιοθήκη: Dig. BR Becker 2010.

3.4. Maeir, A.M., 2010. Online review of A. Brysbaert, *The Power of Technology in the Bronze Age Eastern Mediterranean: The Case of the Painted Plaster* (London: Equinox, 2008), *American Journal of Archaeology* 114.3 (July 2010).

[Πατήστε εδώ](#)

Αιγαιακή Βιβλιοθήκη: Dig. BR Maeir 2010.

3.5. Weingarten, J., 2010. Review of H.L. Enegren, *The People of Knossos. Prosopographical Studies in the Knossos Linear B Archives* (Uppsala: Acta Universitatis Upsaliensis, 2008), *The Classical Review* (New Series) 60.2 (September): 549-550.

Αιγαιακή Βιβλιοθήκη: Dig. BR Weingarten 2010.

3.6. Erickson, B., 2010. Review of P. Muhly, *The Sanctuary of Hermes and Aphrodite at Syme Viannou IV. Animal Images of Clay. Handmade Figurines; Attachments; Mouldmade Plaques* (Athens: Archaeological Society at Athens, 2008), *The Classical Review* (New Series) 60.2 (September): 553 -555.

Αιγαιακή Βιβλιοθήκη: -

4. ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

4.1. Schliemann, H., 1886. *Tiryns. The Prehistoric Palace of the Kings of Tiryns. The Results of the Latest Excavations*, London: John Murray.

[Πατήστε εδώ](#)

4.2. Schliemann, H., 1874. *Trojanische Alterthümer. Bericht über die Ausgrabungen in Troja*, Leipzig: F.A. Brockhaus.

[Πατήστε εδώ](#)

Για άλλο αντίτυπο: [πατήστε εδώ](#)

4.3. Schliemann, H., 1881. *Ilios: The City and Country of the Trojans. The Results of the Researches and Discoveries on the Site of Troy and throughout the Troad in the Years 1871, 72, 73, 78, 79. Including an Autobiography of the Author*, New York: Harper and Brothers.

[Πατήστε εδώ](#)

Για άλλο αντίτυπο: [Πατήστε εδώ](#)

4.4. Schliemann, H., 1885. *Ilios, ville et pays des Troyens: résultat des fouilles sur l'emplacement de Troie et des explorations faites en Troade de 1871 à 1882* (traduit de l'anglais par Madame E. Egger), Paris: Firmin-Didot et Cie.

[Πατήστε εδώ](#)

4.5. Schliemann, H., 1884. *Troja: Results of the Latest Researches and Discoveries of the Site of Homer's Troy, 1882*, London: John Murray.

[Πατήστε εδώ](#)

Για άλλο αντίτυπο: [πατήστε εδώ](#)

4.6. Schliemann, H., 1874. *Antiquités Troyennes. Rapport sur les fouilles de Troie* (traduit de l'allemand par A.R. Rangabé), Paris: Maisonneuve at Cie.

[Πατήστε εδώ](#)

5. ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

Ανασκαφές Πετρά

Ο δικτυακός αυτός τόπος δημιουργήθηκε το καλοκαίρι του 2010 με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 25 ετών έρευνας στον Πετρά Σητείας, τη Μινωική πόλη και το ανάκτορο της Σητείας. Παρουσιάζονται συνοπτικά όλες οι έρευνες, ανασκαφικές και επιφανειακές, καθώς και οι μελέτες από το 1985 ως σήμερα. Επίσης παρουσιάζονται οι δράσεις εξωστρέφειας, τα εκπαιδευτικά προγράμματα, οι εκθέσεις και οι εργασίες ανάδειξης του χώρου. Από το 2006 ο Πετράς είναι ανοικτός στους πολίτες και τους επισκέπτες της Σητείας. Παράλληλα ο επισκέπτης του δικτυακού τόπου μπορεί να ενημερώνεται για τους συντελεστές της έρευνας, την αυξανόμενη βιβλιογραφία, αλλά και να δει πλήθος φωτογραφιών από τις ανασκαφές, τα ευρήματα και τους ανθρώπους που έχουν δουλέψει και έχουν επισκεφθεί τον Πετρά.

[Επισκεφτείτε τον ιστότοπο](#)

Mochlos Excavation Project

The Mochlos Excavation Project in eastern Crete is pleased to join the array of active archaeological projects now accessible via the Internet. This web site is designed to acquaint the public at large with the results of the excavation and with its latest publications. It is only an introduction to the project, however, and interested readers who want more details should turn to the project's recent publications, particularly the articles in *Hesperia* and *Aegaeum* and the books, *Mochlos IA, IB, IC* and *Mochlos II*, published by the Institute for Aegean Prehistory Press in Philadelphia.

[Επισκεφτείτε τον ιστότοπο](#)

6. ΝΕΑ ΤΟΥ ΑΙΓΕΑ

Ο επίσημος δικτυακός τόπος του Αιγέα είναι τώρα στον αέρα!

ΠΑΤΗΣΤΕ ΕΔΩ

Ανασκαφές και Έρευνες

The new Aegean World gallery in the redeveloped Ashmolean Museum

Yannis Galanakis

The Ashmolean Museum in Oxford is the world's oldest institutional public museum. Since its official re-opening on 2 December 2009, it is also among the newest. Named after Elias Ashmole, the Museum opened for the first time on 21 May 1683 in a building specifically built for that purpose in Broad Street, where today the Museum of the History of Science of the University of Oxford is housed. The foundation collections were formed by John Tradescant, father and son, both royal gardeners, and first put on display in their house in London in the 1630s.

[Περισσότερα](#)

Βιβλιοκρισίες

Βιβλιοκρισία του: Κ. Κόπακα (επ.), 2009. Η αιγαιακή προϊστορική έρευνα στις αρχές του 21ου αιώνα. Πρακτικά Επιστημονικής Συνάντησης, Ρέθυμνο 5–7 Δεκεμβρίου 2003, Ηράκλειο.

Γιώργος Βαβουρανάκης

Το βιβλίο αυτό αποτελεί προϊόν μίας συνάντησης, όπως αναφέρει και ο τίτλος, η οποία διοργανώθηκε από το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης στο Ρέθυμνο το 2003. Η θεματική της συνάντησης περιέλαβε την ιστορία της αιγαιακής αρχαιολογίας, τις νέες τάσεις της έρευνας, τη σχέση της με το κοινό, επιστημονικό και ευρύτερο, καθώς και τη σχέση της έρευνας και εκπαίδευσης.

[Περισσότερα](#)

Διατριβές

Prolegomena to Aegean Archaeology; from the Renaissance until 1875

Νεκτάριος Καραδήμας

Η παρούσα διατριβή εξετάζει το απώτερο παρελθόν της 'αιγαιακής αρχαιολογίας' από την Αναγέννηση μέχρι τις ανασκαφές του Ερρίκου Σλήμαν στις Μυκήνες το 1876. Παρουσιάζει συστηματικά ό,τι ήταν γνωστό για την προϊστορία του Αιγαίου πριν από τις πολυσήμαντες ανασκαφές του Σλήμαν στην Τροία και τις Μυκήνες. Ειδικότερα, εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο οι πρώτοι μελετητές ή όπως καλύτερα θα μπορούσαν να ονοματιστούν αρχαιοδίφες, ανακάλυψαν και εντόπισαν προϊστορικές θέσεις, διενέργησαν τις πρώτες προϊστορικές ανασκαφές, επινόησαν όρους, και θέσπισαν χρονολογικά συστήματα.

[Περισσότερα](#)

7. ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΘΕΜΑΤΑ

Απεβίωσε ο αρχαιολόγος Γιάννης Σακελλαράκης

Ο Γιάννης Σακελλαράκης έφυγε από τη ζωή στις 28 Οκτωβρίου σε ηλικία 74 ετών, νικημένος από την επάρατη νόσο. Ο Γιάννης Σακελλαράκης υπήρξε διδάκτωρ του Πανεπιστημίου της Χαϊδελβέργης και μέλος της ελληνικής αρχαιολογικής υπηρεσίας από το 1963. Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1936. Πήρε πτυχίο από το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Υπηρέτησε σε πολλά μέρη της Ελλάδας, στην Κρήτη, στο Μουσείο Ηρακλείου, αρχικά ως επιμελητής (1963-1968) κι αργότερα ως διευθυντής του (1980-1987) και στην Αθήνα ως επιμελητής και έφορος των Προϊστορικών Συλλόγων (1970-1980) και υποδιευθυντής (1987-1994) του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου. Ανέσκαψε στις Αρχάνες, μαζί με τη σύζυγο του Έφη Σακελλαράκη, στο Ιδαίο Άντρο και τελευταία στα Κύθηρα και στη Ζώμινθο Κρήτης.

<http://portal.kathimerini.gr>

<http://news.in.gr>

<http://www.tovima.gr>

<http://www.neakriti.gr>

<http://www.archaeology.org>

Human Ancestors Hunted by Prehistoric Beasts

Early humans may have evolved as prey animals rather than as predators, suggest the remains of our prehistoric primate ancestors that were devoured by hungry birds and carnivorous mammals. The discovery of multiple de-fleshed, chomped and gnawed bones from the extinct primates, which lived 16 to 20 million years ago on Rusinga Island, Kenya, was announced today at the Society of Vertebrate Paleontology's 70th Anniversary Meeting in Pittsburgh.

<http://news.discovery.com>

Και στα Ελληνικά: <http://www.arxaiologia.gr>

Η αρχαιολόγος που αγάπησε την Ελλάδα

Αν η Μέρσι Κόουτς Σειραδάκη ήταν κινηματογραφική ηρωίδα, θα επιδίωκαν με πάθος να την υποδυθούν σταρ όπως η Κέιτ Μπλάντσετ ή η Εμα Τόμσον. Όμως ήταν πρόσωπο πέρα για πέρα αληθινό: μία δυναμική Βρετανίδα αρχαιολόγος, που έζησε και δούλεψε τον περασμένο αιώνα στην Ελλάδα, την εποχή που οι μεγάλες ανασκαφές ξένων αρχαιολογικών σχολών έφερναν στο φως θαυμαστά κομμάτια του παρελθόντος μας. Πρόσφατα, το αμερικανικό Πανεπιστήμιο Μπράουν τη συμπεριέλαβε σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων με τίτλο «Breaking Ground: Women in Old World Archaeology», που αποτίει φόρο τιμής στη μνήμη μίας σειράς γυναικών αρχαιολόγων οι οποίες έλαμψαν σε έναν ανδροκρατούμενο χώρο, σε μία εποχή που οι ευκαιρίες για μόρφωση των γυναικών ήταν ελάχιστες.

<http://www.agelioforos.gr>

Νεάντερταλ στη Θεσσαλία

Άνθρωπος του Neanderthal ή Homo Sapiens ήταν ο πρώτος κάτοικος του σπηλαιού της Θεόπετρας; Η απάντηση αναζητείται στα ιζήματα του σπηλαιού, που έχουν χρονολογηθεί στα 130.000 με 140.000 πριν από σήμερα και στα ευρήματα των ερευνών, ανάμεσά τους και αποτυπώματα ανθρωπίνων πελμάτων και εργαλεία. «Τα ευρήματα αυτά είναι μοναδικά στον ελλαδικό χώρο και εξαιρετικά σπάνια σε παγκόσμια κλίμακα, αφού είναι τα δεύτερα σε αρχαιότητα αποτυπώματα ποδιών στην Ευρώπη, έπειτα από εκείνα της Terra Amata της Γαλλίας (380.000 πριν από σήμερα)» λέει στο «Βήμα» η προϊσταμένη της Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας και Σπηλαιολογίας Νότιας Ελλάδας κυρία Νίνα Κυπαρίσση-Αποστολικά.

<http://www.tovima.gr>

Γυναϊκός και ο Νεάντερταλ!

Έξω από τη φύση της... ευρύτερης οικογένειας των ανθρώπων φαίνεται πως είναι η μονογαμία. Συγκριτική έρευνα που έκαναν επιστήμονες στο Λίβερπουλ στο μήκος απολιθωμένων δαχτύλων τεσσάρων ειδών ανθρωπιδών κατέδειξε ότι οι Νεάντερταλ απολάμβαναν έντονη σεξουαλική ζωή!

<http://www.tanea.gr>
<http://news.yahoo.com>

Τα πορνό της Προϊστορίας

Απεικονίσεις ερωτικών σκηνών σε προϊστορικά σπήλαια, χρυσές πεοθήκες, ειδώλια γυναικών με τονισμένα στήθη, καψαλισμένα απομεινάρια αφροδισιακών βοτάνων. Πλήθος αρχαιολογικών ευρημάτων, διάσπαρτα σε διάφορα μέρη της γης, άγνωστα τα περισσότερα έξω από τους κύκλους των ειδικών, αποκαλύπτουν πώς διαμορφώθηκε η κουλτούρα του σεξ στην αρχαιότητα.

<http://www.enet.gr>

Πόρτα 5.000 ετών ανακάλυψαν οι αρχαιολόγοι στην Ελβετία

Μία από τις αρχαιότερες πόρτες που έχουν βρεθεί στην Ευρώπη, ηλικίας 5.000 ετών, ανέφεραν ότι ανακάλυψαν αρχαιολόγοι στη Ζυρίχη, επισημαίνοντας ακόμη τη καλή κατάσταση στην οποία διατηρήθηκε. Η πόρτα είναι φτιαγμένη από ξύλο λεύκας, ενώ οι σανίδες είναι σταθερές στις θέσεις τους και οι μεντεσέδες. Ανήκε σε σπίτι ενός λιμναίου οικισμού, μίας συνηθισμένης κατασκευής τα προϊστορικά χρόνια: πρόκειται για χωριά με σπίτια χτισμένα σε πασσάλους στις όχθες λιμνών. Χάρη στους δακτυλίους του ξύλου οι αρχαιολόγοι κατάφεραν να υπολογίσουν το χρόνο κατασκευής, γύρω στο 3.063 π.Χ.

<http://www.tovima.gr>
<http://english.sina.com>

Archaeologists uncover early Neolithic activity on Cyprus

Cornell archaeologists are helping to rewrite the early prehistory of human civilization on Cyprus, with evidence that hunter-gatherers began to form agricultural settlements on the island half a millennium earlier than previously believed. Beginning with pedestrian surveys of promising sites in 2005, students have assisted with fieldwork on Cyprus led by professor of classics Sturt Manning, director of Cornell's archaeology program. The project, Elaborating the Early Neolithic on Cyprus (EENC), has involved undergraduate and graduate students from Cornell, the University of Toronto and the University of Cyprus.

<http://www.news.cornell.edu>

Και στα Ελληνικά: <http://www.arxaiologia.gr>

Τι έπιναν στο Αιγαίο το 3000 π.Χ.

Σταθμό στην ιστορία των διατροφικών συνηθειών στο Αιγαίο αποτελεί η ξαφνική αύξηση των τύπων σε επιτραπέζια σκεύη που σημειώθηκε περί τα μέσα της τρίτης χιλιετίας π.Χ., υποδηλώνοντας μεγαλύτερη ποικιλία στα αναλισκόμενα ποτά. Την ίδια εποχή, παράλληλα με τις ευρύστομες πρόχους (κανάτες) έκαναν την εμφάνισή τους και άλλες με πολύ στενό στόμιο. Προφανώς το υγρό που δέχονταν οι τελευταίες πρέπει να ήταν πολύ αραιό, ώστε να χύνεται εύκολα χωρίς να προκαλεί... έμφραγμα στον στενό λαιμό του αγγείου. Κύπελλα άωτα (χωρίς χερούλι) ή εφοδιασμένα με λαβή, φιάλες (μπολ) και ποτήρια σε διάφορες παραλλαγές εμφανίστηκαν σχεδόν ταυτόχρονα με τις στενόστομες πρόχους αποτελώντας κατά κάποιο τρόπο τα εξαρτήματά τους.

<http://news.kathimerini.gr>

A setback for Neandertal smarts?

Neandertals are looking sharp these days. Many researchers now credit our evolutionary cousins, once regarded as brutish and dumb, with ‘modern behavior’, such as making sophisticated tools and fashioning jewelry, a sign of symbolic expression. But new radiocarbon dating at a site in France could mar this flattering view. The study concludes that the archaeological layers at the site are so mixed up that ornaments and tools once attributed to Neandertals could actually be the work of modern humans, who lived in the same cave at a later date.

<http://news.sciencemag.org>

Eneolithic people found in Armenia

Well-preserved burial places of people of the eneolithic age have been found in the caves of Arni 1, Vaiots Dzor, Armenia. Excavations are conducted in cooperation with archeologists from the University of California (USA) and University College Cork (UCC) (Ireland), head of the Armenian team Boris Gasparyan said.

<http://news.am>

Earliest Traces of a Disabled, Aged Human Found

A prehistoric pelvis, nicknamed ‘Elvis’, and other fossilized bones are what’s left of the world’s first known elderly human with clear signs of aging and impairment, according to a paper in the latest *Proceedings of the National Academy of Sciences*. The remains, which date back to 500,000 years ago, also represent the earliest post-cranial evidence for an aged individual in the human fossil record. The elderly fellow, who lived in Spain, was a member of the species *Homo heidelbergensis*, a type of ancient human believed by some to be exclusive to Europe and ancestral only to Neanderthals.

<http://news.discovery.com>

Και στα Ελληνικά: <http://www.arxaiologia.gr>

Project Troia - Bronze Age Troy just keeps on growing

German archaeologists have made new discoveries at modern day Hisarlik, northwest Turkey – ancient Troy. The finds further confirm the area occupied during the Bronze Age was not limited to the citadel; Troy VI and VII were much larger than originally thought. The three year research project at Troy – lead by Prof. Ernst Pernicka, from the University of Tubingen’s Institute of Pre- and Early History – sees scholars focus on the analysis and publication of materials found since the university started excavations at the site in 1988.

<http://heritage-key.com>

Τα κοσμήματα των Μυκηνών κατασκευάζονταν από αιγυπτιακό χρυσάφι

Μια ειδική έρευνα που έγινε στη χώρα μας από Γάλλους επιστήμονες επιβεβαιώνει πως οι Ατρείδες ήταν «πελάτες» της Αιγύπτου και της Μεσοποταμίας που είχαν κοιτάσματα, ενώ οι Θεσσαλοί αγόραζαν ποταμίσιο χρυσό.

Περισσότερα:

<http://www.enet.gr>

<http://www.ethnos.gr>

Αρχαία Ελεύθερνα

Ευρήματα που γεμίζουν ηθική ικανοποίηση το ανθρώπινο δυναμικό που μετέχει στην ανασκαφή αλλά και ευρήματα με υψηλή επιστημονική αξία. Ευρήματα που αποδεικνύουν ότι η Κρήτη δεν έχει να επαιρείται μόνο για το μινωικό παρελθόν της αλλά και για τη συμβολή της στη γένεση του ελληνικού πολιτισμού. Αυτό τονίζει και ο καθ. αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, διευθυντής της ανασκαφικής έρευνας στην αρχαία Ελεύθερνα Νίκος Σταμπολίδης μιλώντας στην «Τ».

<http://tolmi.gr>

Τελικά το αλεύρι ανακαλύφθηκε πριν από τη γεωργία

Η κουζίνα των ανθρώπων των σπηλαίων στην Παλαιολιθική Εποχή στην Ευρώπη ήταν τελικά πιο πλούσια απ' ό,τι πίστευαν μέχρι τώρα οι επιστήμονες. Υπολείμματα κόκκων αμύλου που βρέθηκαν πάνω σε πέτρες ηλικίας 30.000 που χρησιμοποιούνταν για άλεσμα, δείχνουν ότι οι προϊστορικοί άνθρωποι πιθανότατα έτρωγαν μια πρώιμη μορφή επίπεδου ψωμιού (μάλλον όχι ιδιαίτερα νόστιμου!), με το οποίο συνόδευαν το κρέας τους, αντίθετα με τη μέχρι τώρα κυρίαρχη άποψη, ότι οι κυνηγοί-συλλέκτες εκείνης της εποχής ήσαν πρωτίστως -αν όχι αποκλειστικά- κρεατοφάγοι.

<http://www.google.com>

<http://news.in.gr>

<http://www.pnas.org>

<http://www.iatronet.gr>

<http://news.sciencemag.org>

Cycladic Art Museum exhibition on 'Lost World of Old Europe'

The 'forgotten civilizations' of Neolithic Europe and their ties to ancient Greece are the subject of a temporary exhibition that opens its doors to the public on Thursday at the Cycladic Art Museum in central Athens.

<http://www.phantis.com>

BSA books on sale

The British School at Athens is having a sale of many of its older excavation reports and annuals. The books are available from Oxbow Books.

<http://www.oxbowbooks.com>

Ένας κομίστας ψάχνει στις ανασκαφές

Συναντιόμαστε με τον Ερικ Σάνουσερ σε ένα καφέ κάτω από την Ακρόπολη. Μου λέει πως ήρθε προχθές από τις Μυκήνες, όπου πήγε για έρευνα, γοητεύτηκε από τα Κυκλώπεια Τείχη και απογοητεύτηκε που δεν μπόρεσε να περπατήσει στην περιφραγμένη αυλή του πρωταγωνιστή του, Αγαμέμνονα...

<http://www.enet.gr>

Neolithic necropolis under threat in Sardinia

Although rock-cut tombs are relatively common in Sardinia (Italy), the Tomba della scacchiera has an altogether unique carved and painted rock-art heritage and is now at the centre of controversy. This monument, dating to the Ozieri period (between 3000 and 1500 BC), revealed by chance a wealth of painted and engraved art that graced its walls and ceiling. Following excavation, the tomb was sealed by Italian archaeologists and concealed from the public and researchers alike. Thanks to the unofficial photographs taken by a neighbouring landowner, last April we brought to the world's attention the importance of this site.

<http://www.stonepages.com>

Και στα Ελληνικά: <http://www.arxaiologia.gr>

Κυπριακά αρώματα 4.000 ετών

Κυπριακά αρώματα 4.000 ετών στο επιστημονικό Φεστιβάλ της Γένοβας, που αρχίζει στις 29 Οκτ. και λήγει στις 7 Νοεμβρίου. Πρόκειται για μια μοναδική στον κόσμο ανακάλυψη, που έφερε στο φως η αρχαιολογική σκαπάνη της Δρος Μαρία-Ροζάρια Μπελτζιόρνο. Προηγουμένως η Ιταλίδα αρχαιολόγος εργάστηκε στο Ιράν, τη Συρία, την Ελλάδα και στην Κρήτη και εν συνεχεία από το 1972 στην Κύπρο.

<http://www.sigmalive.com>

Από τα χρόνια του Φιλίππου και του Μ. Αλεξάνδρου στη...Νεολιθική περίοδο

Ούτε 20 χιλιόμετρα δε χρειάζεται να διανύσει ο επισκέπτης του νομού Ημαθίας για να ταξιδέψει από τα χρόνια του Μ. Αλεξάνδρου και του Φιλίππου πολύ πίσω στο παρελθόν, στη λιγότερο λαμπερή αλλά εξίσου ενδιαφέρουσα Νεολιθική περίοδο. Τόση είναι η απόσταση ανάμεσα στις Αιγές και τη Νέα Νικομήδεια, δύο σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους της Ημαθίας, που, εφόσον υλοποιηθούν τα έργα ανάδειξής τους, φιλοδοξούν να μετατραπούν σε μοναδικά κέντρα «ανάγνωσης» της ιστορίας και της προϊστορίας αλλά και σε πόλους έλξης τουριστών.

<http://www.agelioforos.gr>

Τα μυστικά των βραχογραφιών της Καβάλας

Βραχογραφίες που χρονολογούνται στο 1200 π.Χ. μελετήθηκαν και καταγράφηκαν τον Ιούλιο και τον Αύγουστο, στους Φιλίππους Καβάλας, από ερευνητική ομάδα του πανεπιστημίου UTAD της πορτογαλικής πόλης Βιγιαρεάλ, με τη βοήθεια εθελοντών φοιτητών της Σχολής Καλών Τεχνών ΑΠΘ. Τα πορίσματα της έρευνας δίνουν σημαντικές μαρτυρίες για το παρελθόν της περιοχής αλλά και την καταστροφή που έχουν υποστεί τα τεκμήρια αυτά ενός μακρινού πολιτισμού.

<http://www.agelioforos.gr>

Το ναυάγιο της αρχαίας οικονομίας

Η οικονομική κρίση και η κατάρρευση των αγορών, που φέρνουν ραγδαίες αλλαγές στην κοινωνία, είναι όχι μόνο σημερινό αλλά και... προϊστορικό φαινόμενο. Αδιάψευστος μάρτυρας το μικρό καράβι που πριν από 3.200 χρόνια βυθίστηκε στον Αργοσαρωνικό, κοντά στη βραχονησίδα Μόδι, νοτιοανατολικά του Πόρου.

<http://www.enet.gr>

Η Θεόπετρα στο επίκεντρο

Το Σάββατο 23 Οκτωβρίου πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια του σπηλαίου της Θεόπετρας από το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού και από την Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας και Σπηλαιολογίας Νοτίου Ελλάδας η οποία είναι αρμόδια για τον εντοπισμό, την έρευνα, ανασκαφή, μελέτη, καθώς και για την προστασία και ανάδειξη των σπηλαίων (φυσικών ή τεχνητά διαμορφωμένων) που παρουσιάζουν ενδιαφέρον από φυσική, αρχαιολογική, ιστορική, παλαιοντολογική και παλαιοανθρωπολογική άποψη, καθώς και των πάσης φύσεως ευρημάτων που προέρχονται από αυτά.

<http://tameteora.gr>

Στη Ρωσία η κοιτίδα της Ευρώπης

Οι τουλάχιστον είκοσι σπειροειδείς οικισμοί, ανάλογοι με τις πόλεις της Κρήτης της ίδιας περιόδου, που βρέθηκαν πρόσφατα στη ρωσική στέπα, θεωρούνται τώρα κοιτίδα των Ινδοευρωπαίων. Ένα δίκτυο από πόλεις της Εποχής του Χαλκού, που οι αρχαιολόγοι πιστεύουν ότι είναι προάγγελοι του δυτικού πολιτισμού, έφεραν στο φως οι ανασκαφές που γίνονται στη ρωσική στέπα.

<http://www.tanea.gr>

Πέτρινα μαχαίρια ηλικίας 75.000 ετών

Οι προϊστορικοί άνθρωποι των σπηλαίων είχαν καταφέρει να κατασκευάζουν μυτερά λίθινα εργαλεία (μαχαίρια και αιχμές δοράτων) όχι με απλό... κοπάνημα, αλλά με μια πολύ πιο εξεζητημένη τεχνική σταδιακής κατεργασίας, πριν από τουλάχιστον 75.000 χρόνια, δηλαδή 50.000 χρόνια νωρίτερα από ό,τι πίστευαν μέχρι σήμερα οι επιστήμονες, σύμφωνα με μια νέα ανακάλυψη αμερικανών, γάλλων και νορβηγών ερευνητών.

<http://portal.kathimerini.gr>

<http://news.sciencemag.org>

Πώς το γάλα μπήκε στο μενού των νεολιθικών Ευρωπαίων

Πριν από περίπου 7.500 χρόνια, οι Homo sapiens που κατοικούσαν στην Ευρώπη ήταν πρωτόγονοι κυνηγοί-τροφοσυλλέκτες που δεν μπορούσαν καν να χωνέψουν το φρέσκο γάλα. Λιγότερο από δυόμισι χιλιάδες χρόνια αργότερα, οι πληθυσμοί τους φαίνεται ότι είχαν αντικατασταθεί από τους γεωργούς της Μέσης Ανατολής, που εισέβαλαν στην Ευρώπη με τα κοπάδια τους.

<http://news.in.gr>

<http://www.spiegel.de>

Ο θεός της Κρήτης ήταν μαζί του

Δεν πρόλαβα τελικά να βεβαιωθώ αν όντως δοκίμασε ο Γιάννης Σακελλαράκης μια προϊστορική ελιά, όπως έλεγε. Ούτε αν η γεύση της ήταν γλυκόπικρη, όπως και η ζωή του αρχαιολόγου, του αφιερωμένου στην ποιητική της ανασκαφής και στην αναζήτηση του ανθρώπινου ίχνους μέσα από την αρχαία σκόνη. Μου αρκούσε η πολύχυμη γεύση που άφηναν τα υπέροχα συγγραφικά ονειροπολήματά του και η μαγεία τού «ένδον σκάπτε» στη γη και στην ψυχή του με τα οποία μας φιλοδωρούσε κάθε τόσο. Πριν μας αποχαιρετήσει οριστικά ανήμερα την 28η Οκτωβρίου.

<http://www.enet.gr>

Με οικολογικά χρώματα έβαφαν οι άνθρωποι πριν από 5.000 χρόνια

Με έγχρωμες τοιχογραφίες διακοσμούσαν τους εσωτερικούς χώρους των κτιρίων τους οι άνθρωποι της Νεολιθικής Εποχής πριν από 5.000 χρόνια.

<http://www.tanea.gr>

<http://www.newkerala.com>

The Joy of Cretan Cooking

Chef-instructor Nikki Rose talks about the importance of protecting Crete's natural and cultural resources—and how “green” the Minoans really were.

<http://www.archaeological.org>

Αλλάζει η εικόνα για το παρελθόν μας

Η αρχαιολογία είναι η επιστήμη του παρελθόντος που βλέπει στο μέλλον. Αναγκαστικά. Τίποτε δεν αποκαλύπτεται με μιας. Οι ανασκαφές διαρκούν για χρόνια - ακόμη περισσότερο η μελέτη του υλικού - κάθε φορά μια νέα έρευνα μπορεί να προσθέσει, να αφαιρέσει κάτι ή να ανατρέψει ριζικά την αρχική εικόνα. Έπειτα καθετί που έρχεται στο φως ζει μια νέα ζωή. Δεν είναι πια το δημόσιο κτίριο όπου οι άνθρωποι συγκεντρώνονταν για να λάβουν σημαντικές αποφάσεις για την πόλη τους ή ο χώρος ταφής όπου εναπέθεταν τους νεκρούς τους ούτε τα χρηστικά αντικείμενα που ήταν απαραίτητα στην καθημερινή τους ζωή.

<http://www.vimaideon.gr>

Εάν γνωρίζετε άλλα νέα ή εκδηλώσεις ή θέλετε να γνωστοποιήσετε κάποια πρόσφατη δημοσίευση σας, στείλτε μας ένα email για να τα συμπεριλάβουμε σε κάποια από τα επόμενα ενημερωτικά δελτία ή στον δικτυακό τόπο του Αιγέα.

Αιγεύς – Εταιρεία Αιγαιακής Προϊστορίας
Λητούς 6, 15124 Μαρούσι, Αθήνα
Email: info@aegeussociety.org, URL: www.aegeussociety.org

Χρειάζεται να εκτυπώσετε το δελτίο αυτό; Παρακαλούμε, σκεφτείτε το περιβάλλον!